

รวมพลัง น้ำหอมสอง

น้ำกิน น้ำใช้ ทำไมต้องหารสอง?

ใครคิดว่าน้ำมีเกลือเพื่อ?

พื้นผิวโลก เราเป็นน้ำถึง 2 ใน 3 ก็จริง แต่เป็นน้ำเค็มร้อยละ 97 ของน้ำที่มีอยู่ทั้งหมด

อีกร้อยละ 2 เป็นน้ำจืดที่เป็นน้ำแข็งอยู่ขั้วโลกเหนือและใต้ ส่วนที่เหลือ

อีกประมาณร้อยละ 1 เป็นน้ำจืดอยู่ตามทางน้ำ หอนง บึง ภูเขา และใต้ดิน

ซึ่งยังไม่สามารถนำมาใช้ได้ทันที และมีจำนวนน้อยมาก

เมื่อเทียบกับประชากรโลกกว่า 6 พันล้านคน

ที่ยังคงเพิ่มขึ้นตลอดเวลา สวนทางกับแหล่งน้ำจืดที่นอกจาก

จะมีอยู่อย่างจำกัดแล้ว ยิ่งนับวันยิ่งลดลง

ระวิงสี่กชิงน้ำ !

สาเหตุที่แหล่งน้ำจืดลดลงอย่างรวดเร็วในช่วง 100 ปีที่ผ่านมา เป็นเพราะป่าต้นน้ำลำธารถูกมนุษย์รุกราน

จากทั้งภาคเกษตรกรรม เท่ากับเป็นการสูญเสียเครื่องกักเก็บกรองน้ำตามธรรมชาติ

และภาคอุตสาหกรรมที่ขยายตัวอย่างต่อเนื่องก่อให้เกิดสารปนเปื้อนตามแหล่งน้ำธรรมชาติ

อีกทั้งพฤติกรรมการใช้น้ำอย่างไม่ประหยัดสิ้นเปลืองให้

แหล่งน้ำจืดที่มีเหลืออยู่น้อยอยู่แล้วถูกทำลายลงไปอีกอย่างต่อเนื่อง

ปี 2544 ประเทศไทยใช้น้ำเพื่อการเกษตรประมาณ 90% อุตสาหกรรมประมาณ 4%

ที่เหลือเพื่อการอุปโภคบริโภคซึ่งจะเปลี่ยนไปตามจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น

วันนี้เราเริ่มได้ยินข่าวคนไทยแย่งที่ทำกิน แต่ถ้าหากเราไม่ดูแลแหล่งทรัพยากรน้ำ

และยังใช้น้ำกันอย่างฟุ่มเฟือย อย่าแปลกใจถ้าวันข้างหน้าจะเห็นศึกชิงน้ำ

ระหว่างคนไทยด้วยกันเอง หรือไม่ก็กับประเทศเพื่อนบ้าน

น้ำประปาจะมาทำให้เราได้ใช้ ตลอดเส้นทางล้วนต้องใช้พลังงานทั้งสิ้น

เริ่มจากต้องใช้ไฟฟ้าสูบน้ำจากแหล่งน้ำจืด

เอามากอง ทำให้สะอาด และปลอดภัย ด้วยการใส่สารต่าง ๆ

ซึ่งสารเหล่านี้ล้วนต้องใช้พลังงานในการผลิตและขนส่ง

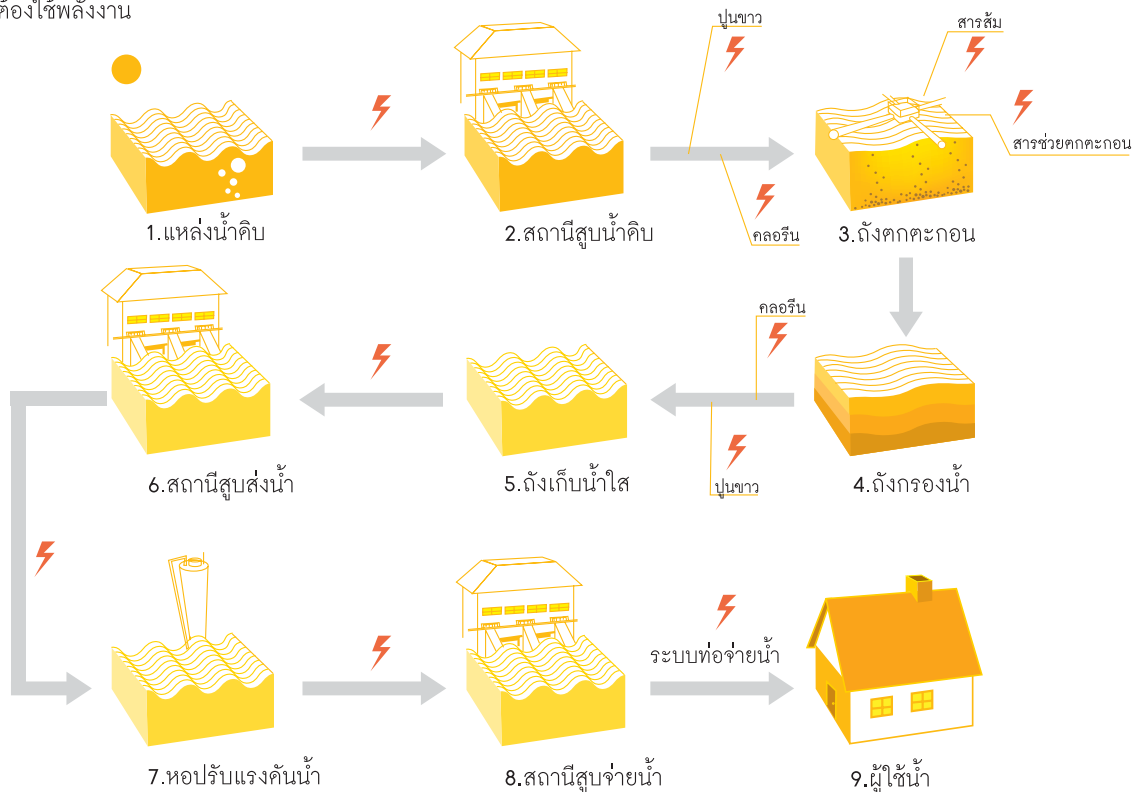
พอเสร็จเป็นน้ำประปาแล้วก็ต้องใช้พลังงาน

สูบส่งไปตามท่อใหญ่เล็กเข้าสู่บ้าน ทุกครั้งที่เราเปิดก๊อกใช้น้ำ

ปั้มน้ำทำงาน เราก็ใช้ไฟฟ้าด้วย

กระบวนการผลิตน้ำประปา เกี่ยวอะไรกับพลังงาน?

ทุกจุดที่มี ⚡ ล้วนต้องใช้พลังงาน

กรุงเทพมหานครใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคประมาณ 200 ลิตร/คน/วัน ปัจจุบันการประปานครหลวงใช้น้ำจากแม่น้ำเจ้าพระยา เพื่อผลิตน้ำประปาวันละประมาณ 4 ล้านลูกบาศก์เมตร ซึ่งส่วนหนึ่งต้องผันน้ำจากแม่น้ำแม่กลองมาใช้ด้วย

การผลิตน้ำนอกจากจะต้องใช้พลังงานแทบทุกขั้นตอนแล้ว
แม้ในการบำบัดน้ำเสีย ก็ต้องใช้พลังงานเช่นกัน

ดังนั้นการประหยัดน้ำจึงไม่ใช่ประหยัดแค่ค่าน้ำอย่างเดียว
แต่เท่ากับเป็นการอนุรักษ์พลังงาน และช่วยประหยัด
งบประมาณในการจัดหาพลังงานให้ประเทศชาติ

ประหยัดน้ำ : เราประหยัดเงิน ซาคติประหยัดพลังงาน

๕ ลิตร / นาที

๑. เลือกเวลาใช้

การทำอะไรก็ตามใช้ช่วงจังหวะเวลา

ที่เหมาะสมย่อมได้ผลดีกว่า

การประหยัดน้ำก็เช่นกัน

- รอล้างจานที่เดียวหลาย ๆ ใบ ประหยัดกว่าต่างคนต่างล้าง
- ก่อนซักผ้า แช่วผ้าในน้ำผงซักฟอกทิ้งรอไว้ก่อนซัก ผ้าจะสะอาดง่ายไม่เปลืองน้ำ
- รอให้อากาศเย็นค่อยรดน้ำต้นไม้ รดตอนเช้าหรือค่ำการระเหยของน้ำต่ำกว่าเที่ยงถึงบ่าย

๒. เช็คก่อนใช้

ทำความสะอาดเบื้องต้น

ปิด กวาด เช็ด ถู ก่อนลงมือใช้น้ำล้าง

- เช็ดจานที่เปื้อนคราบไขมันออกก่อนล้าง จะช่วยประหยัดน้ำ
- ปิดฝูนมุงลวกก่อนล้างมุงลวก
- ปิดฝูนรอกก่อนล้างรด ฯลฯ

ถ้าเรามีตัวเลขนี้อยู่ในใจ
จะนึกเสียดายทุกครั้ง
ที่เปิดก๊อกทิ้งไว้ โดยไม่มี
ภาชนะรองน้ำในหลาย
กิจกรรม ตั้งแต่แปรงฟัน
ล้างจาน ไปจนกระทั่ง
ล้างรถ สิ่งแรกสุดที่จะทำได้
ในการประหยัดน้ำ
โดยไม่ต้องลงทุนอะไร
เพิ่มเติมเลยก็คือ
ปรับปรุงนิสัยการใช้น้ำ
ให้เหมาะสม

๘. รอก่อนใช้

การรอก่อนใช้ช่วยลดอัตราการน้ำไหลทิ้งเปล่า 9 ลิตร/นาที

- แปร่งฟันไป ปล่อน้ำไหลไปตลอดเวลา

ใช้เปลืองถึง 12 ลิตร ต่อครั้ง

บัวรดน้ำอย่างเดียว แค่ 1-2 แก้ว ก็เอาอยู่

- ล้างจานควรอุดจุกยางกักน้ำ

ประหยัดกว่าล้างโดยตรงจากก๊อก

- รองน้ำใส่ถังล้างรถเช็ดถูด้วยฟองน้ำใช้น้ำแค่ 100 ลิตรพอ
ดีกว่าใช้สายยางล้าง น้ำไหลตลอดเปลืองเป็น 4 เท่า

ยกเว้น รองน้ำอาบในอ่างสิ้นเปลืองน้ำ 110 - 200 ลิตร ต่อครั้ง

- เสิร์ฟน้ำด้วยเหยือกพร้อมแก้วเปล่า

ให้แขกรินเท่าที่จะดื่มดีกว่าเสิร์ฟเต็มแก้วจิบแล้วทิ้ง

๕. ใช้น้ำซ้ำ

ยิ่งใช้เหตุ ใช้ผลมากขึ้น ก็ยิ่งใช้น้ำน้อยลง

น้ำสุดท้ายของการซักผ้าสะอาดเกินกว่าที่จะทิ้ง

น้ำจากก็อกก็เกินไปสำหรับใช้ถูพื้น คั้นไม้ไม่จำเป็นต้องคั้นน้ำสะอาดเหมือนเรา

เอาน้ำสุดท้ายที่ซักผ้าไปถูพื้น

ถูเสร็จ เอาน้ำถูพื้นไปรดน้ำต้นไม้

ยังมีอีกหลายกิจกรรมที่ทำได้แบบนี้

คิดใหม่ ใช้ซ้ำ

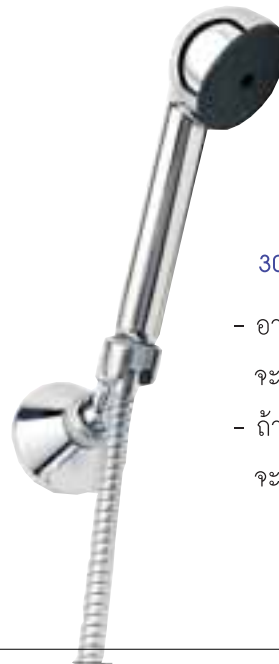
๕. ใช้อุปกรณ์ช่วยประหยัด

นอกจากจะปรับเปลี่ยนนิสัยการใช้น้ำแล้ว การปรับเปลี่ยนอุปกรณ์ที่ใช้ก็มีส่วนช่วย ทำให้การประหยัดน้ำเป็นเรื่องง่ายขึ้น

อุปกรณ์เสริมทำเอง

ใช้ถุงบรรจุน้ำใส่ในโถน้ำชักโครก เพื่อลดความสิ้นเปลือง

30 ลิตร/ครั้ง

- อาน้ำด้วยฝักบัวปกติ จะใช้น้ำ 45-50 ลิตร/ครั้ง
- ถ้าใช้ฝักบัวรุ่นประหยัดน้ำ จะใช้น้ำเพียง 30 ลิตร/ครั้ง

แยกงานหนัก/เบา

- ใช้ชักโครกแบบประหยัดน้ำ
งานหนัก กดปุ่มใหญ่ น้ำมากกว่า
งานเบา กดปุ่มเล็ก นำน้อยกว่า
- โถส้วมแบบตักราด ประหยัดกว่าชักโครก

ควรติดตั้งโถปัสสาวะแยกจากโถส้วม

เลือกซื้ออุปกรณ์ประหยัดน้ำ ช่วยลดปริมาณการใช้น้ำ

รดแบบประหยัด

ติดหัวฉีดกับสายยาง เลือกแบบมีทั้งโกปิดเปิดน้ำ
และที่ปรับการกระจายตัวของสายน้ำ

ให้เหมาะสมกับกิจกรรม

ถ้ารดต้นไม้เลือกปรับให้น้ำกระจายกว้าง

ถ้าฉีดล้างสิ่งสกปรกก็ปรับให้น้ำแรง

- รดไม้กระถางด้วยบัวรดน้ำ
- รดสนามหญ้าด้วย Sprinkler

๖. กำจัดจุกรั่วไหล

การรั่วไหลเล็ก ๆ น้อย ๆ แต่ต่อเนื่อง 24 ชั่วโมง
อาจสูญเสียน้ำต่อเดือนมากกว่าปริมาณที่ใช้ด้วยซ้ำ
การตรวจตรา ซ่อมแซมจุกรั่วไหล
คือการประหยัดน้ำอย่างใหญ่หลวง

- จากการสำรวจอาคารบ้านเรือน
น้ำรั่วไหลโดยไม่ได้ใช้ประโยชน์เฉลี่ยสูงถึง 30%

- ก๊อกมีน้ำหยดตลอดเวลา
อาจสูญน้ำถึง 1,500 ลิตร/เดือน
- ก๊อกปิดไม่สนิท น้ำรั่วไหลเป็นสาย
อาจสูญน้ำเกินกว่า 10,000 ลิตร/เดือน

- ชักโครกที่ถูกลอยปิดไม่สนิท
น้ำไหลลงโถส้วมตลอดเวลา
อาจสูญน้ำถึง 30,000 ลิตร/เดือน

- **ตรวจสอบ**
ปิดก๊อกทุกจุดในอาคาร งดใช้สุขภัณฑ์
สังเกตดูหน้าปัดมาตรวัดน้ำ
หากมีการเคลื่อนไหวของตัวเลข
แสดงว่ามีการแตกรั่วของท่อหรืออุปกรณ์ **ซ่อมทันที**

- **ตรวจสอบ**
ดูก๊อก, ฝักบัว, วาล์วอุปกรณ์สุขภัณฑ์ทุกตัว
หากพบว่าปิดสนิทแล้วน้ำยังหยด ให้รีบ **ซ่อมทันที**

สำคัญ

บิมน้ำค้างเป็นระยะ ๆ ทั้งที่ไม่มีใครใช้น้ำ แสดงว่ามีจุกรั่วไหลให้รีบค้นหาและซ่อมแซม

- **ตรวจสอบ**
หยดน้ำหมัก หรือสีลงในถังพักน้ำของชักโครก
ถ้าสังเกตเห็นน้ำสีไหลลงโถชักโครก
แสดงว่ามีปัญหาการรั่วไหล ให้รีบ **ซ่อมทันที**

สรุปหลักการประหยัดน้ำ

1. เลือกเวลาใช้
2. เช็คก่อนใช้
3. รองก่อนใช้
4. ใช้น้ำซ้ำ
5. ใช้อุปกรณ์ช่วยประหยัด
6. กำจัดครูดักไหล

ข้อมูลอ้างอิง:

หนังสือรายงานประจำปี 2543-2544 การประปานครหลวง

เอกสารประชาสัมพันธ์ “การใช้น้ำประปอย่างรู้คุณค่า” การประปานครหลวง

ที่ปรึกษาด้านข้อมูล:

นายเจริญ ภัสระ ผู้อำนวยการกองบำรุงรักษา การประปานครหลวง

คนเรามีน้ำ

อยู่ในร่างกายกี่% ของน้ำหนักตัว?

อยู่ในกระแสเลือดกี่% ของน้ำหนักเลือด?

อยู่ในสำนึกกี่ % ของน้ำหนักสมอง?

ใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า

ประหยัดน้ำ คือ ประหยัดพลังงาน

ขอรับข้อมูลด้านการอนุรักษ์พลังงานได้ที่: สายด่วนหกร 2 โทร 0-2612-1040

www.nepo.go.th

Designed: DB designs

คิดก่อนใช้

กองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน
สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน